

Udskriftsdato: 11. januar 2026

VEJ nr 9158 af 25/02/2025 (Gældende)

Startvejledning om ydelser under kortvarige udlandsophold, afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate m.v.

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, j.nr. 2024-561

Startvejledning om ydelser under kortvarige udlandsophold, afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate m.v.

Orientering om lov nr. 198 af 25. februar 2025 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, ligningsloven og forskellige andre love (Præcisering af retten til ydelser under kortvarige udlandsophold, afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate m.v.)

Folketinget har den 20. februar 2025 vedtaget lovforslag L 108 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, ligningsloven og forskellige andre love (Præcisering af retten til ydelser under kortvarige udlandsophold, afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate m.v.). Lovforslaget (L 108) kan ses på Folketingets hjemmeside (www.ft.dk).

Den vedtagne lov nr. 198 af 25. februar 2025 kan ses på Retsinformation.dk

Loven træder i kraft henholdsvis den 1. marts 2025, den 1. juli 2025 og den 1. januar 2026.

Med loven gennemføres

- 1) en præcisering af reglerne om modtagelse af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik under kortvarige ophold i udlandet,
- 2) en afskaffelse af den skærpede rådighedssanktion i lov om aktiv socialpolitik for aktivitetsparate ydelsesmodtagere,
- 3) en ændring af det skattemæssige fradragstidspunkt for tilbagebetalingspligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, så fradragstidspunktet rykkes til det tidspunkt, hvor borgerne faktisk tilbagebetaler skattepligtige tilbagebetalingspligtige ydelser,
- 4) en lovteknisk justering af reglerne i lov om aktiv socialpolitik om registerbaseret sagsbehandling,
- 5) en række præciseringer og fejlrettelser - som følge af dialog med kommunerne - af bestemmelser, som er ændret eller indført med lov nr. 1655 af 30. december 2024 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, ophævelse af 225-timersreglen og kontanthjælpsloftet, fritidstillæg til børn, afklaring, rettighedsbaseret tilskud til medicin m.v.), og
- 6) enkelte lovtekniske konsekvensrettelser i lov om aktiv socialpolitik som følge af lovforslag, som er vedtaget efter lov nr. 1655 af 30. december 2024 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, ophævelse af 225-timersreglen og kontanthjælpsloftet, fritidstillæg til børn, afklaring, rettighedsbaseret tilskud til medicin m.v.), og
- 7) korrektion af fejllenhvisning i § 85 i lov om aktiv socialpolitik.

I denne skrivelse orienteres om de nye regler, som følger af den vedtagne lov.

1. Præcisering af reglerne om modtagelse af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik under kortvarige ophold i udlandet

Med loven nyaffattes § 5, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, således at det præciseres, hvornår en person, der modtager ydelser i kontanthjælpssystemet, kan bevare retten til hjælp under kortvarige ophold i udlandet.

Det vil herefter fremgå direkte af lovens § 5, stk. 3, at modtagere af ydelser efter loven kan opholde sig kortvarigt i udlandet. Kortvarige ophold i udlandet kan f.eks. være indkøbsture, fritidsaktiviteter og lignende. Disse kortvarige ophold i udlandet må ikke involvere overnatning.

Modtagere af ydelser efter loven kan derudover som hidtil overnatte i udlandet højst én gang pr. kalendermåned samtidig med modtagelse af hjælp efter loven. Overnatningen må ikke ske i forbindelse med påbegyndelse eller afslutning af en ferieperiode, og personen skal senest 2 dage før udlandsophold med overnatning give kommunen besked herom.

Det vil fortsat være en betingelse for at bevare hjælpen under ophold i udlandet, at opholdet ikke hindrer, at modtageren kan opfylde de almindelige betingelser for hjælp, herunder at den pågældende kan tage imod tilbud om arbejde, tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. eller tilbud i medfør af et program efter integrationsloven.

Lovændringen er en opfølgning på styrelsens skrivelse af 1. februar 2024 til kommunerne og Ankestyrelsen om, at § 5 i lov om aktiv socialpolitik skal fortolkes i overensstemmelse med EU-retten, indtil retstilstanden er præciseret i loven. Retstilstanden er således præciseret med denne lovændring.

Denne del af loven træder i kraft den 1. marts 2025.

2. Afskaffelse af den skærpede rådighedssanktion for aktivitetsparate ydelsesmodtagere

Med lovændringen afskaffes den skærpede rådighedssanktion i lov om aktiv socialpolitik for aktivitetsparate ydelsesmodtagere. Den foreslåede ændring indebærer, at en aktivitetsparat modtager af hjælp ikke længere vil kunne blive pålagt en skærpet rådighedssanktion efter § 40 a i lov om aktiv socialpolitik. Med forslaget vil den skærpede rådighedssanktion fremover således alene omfatte uddannelses- og jobparate modtagere af hjælp.

En afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate har ikke betydning for de øvrige sanktionsregler i lov om aktiv socialpolitik. En aktivitetsparat modtager af hjælp vil derfor fortsat kunne få en sanktion efter §§ 36-40 i form af fradrag i eller nedsættelse af ydelsen, hvis den pågældende uden rimelig grund ikke opfylder rådighedsforpligtelsen. Det kan f.eks. være, hvis den pågældende uden rimelig grund udebliver fra jobsamtaler, tilbud, afviser tilbud om arbejde m.v.

Afgørelser om skærpet rådighedssanktion, som er truffet over for aktivitetsparate modtagere af hjælp efter § 40 a i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 808 af 25. juni 2024, før lovens ikrafttræden den 1. marts 2025, bortfalder ved lovens ikrafttræden. Det fremgår af lovens § 8, stk. 4.

Det betyder, at aktivitetsparate personer, som forud for lovens ikrafttræden har mistet deres ret til hjælp som følge af en sanktion efter § 40 a i loven, fra den 1. marts 2025 igen vil blive berettiget til hjælp, hvis de almindelige betingelser for hjælp er opfyldt.

Kommunerne vil skulle give meddelelse til de pågældende personer om, at de fra den 1. marts 2025 ikke længere vil være omfattet af sanktionen efter § 40 a i loven, og at de efter dette tidspunkt ikke mister retten til hjælp.

Denne del af loven træder i kraft den 1. marts 2025.

3. Ændring af det skattemæssige fradragstidspunkt for tilbagebetalingspligtige ydelser

Med loven ændres det skattemæssige fradragstidspunkt for en række tilbagebetalingspligtige ydelser til det tidspunkt, hvor borgeren rent faktisk tilbagebetaler ydelsen. Ligningslovens § 8 O ændres således, at alle skattepligtige ydelser, der kræves tilbagebetalt efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, omfattes af bestemmelsen. I forhold til tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne gælder dette både i forhold til tilskud tilkendt før den 1. januar 2013 og tilskud tilkendt fra og med den 1. januar 2013. Ændringen betyder, at den tilbagebetalingspligtige

ydelse først skal fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det indkomstår, hvori beløbet tilbagebetales.

Som følge af ændringen af ligningslovens § 8 O er der foretaget konsekvensændringer i § 33 i skatteindberetningsloven og i § 3, stk. 1, nr. 5, i lov om et indkomstregister. Konsekvensændringerne vil sikre, at indberetningerne fortsat understøtter fortryk på årsopgørelsen af de tilbagebetalinger af alle de ydelser, der er fradragsberettigede efter ligningslovens § 8 O.

Denne del af loven træder i kraft den 1. januar 2026. Baggrunden for det senere tidspunkt for ikrafttrædelse er, at der vil skulle ske tilretninger i it-systemerne, som understøtter skatteberegningen og årsopgørelserne, således at reglerne vil gælde for hele 2026 og fremtidige skatteår.

4. Lovteknisk justering af reglerne i lov om aktiv socialpolitik om registerbaseret sagsbehandling

Det fremgår af § 1, nr. 105, i lov nr. 894 af 4. juli 2013 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.), at der efter kapitel 13 indsættes et nyt kapitel 13 a med overskriften »Registerbaseret sagsbehandling og digitale sagsbehandlingsskridt m.v.« Kapitel 13 består af bestemmelserne § 98 a, § 98 b og § 98 c. Det fremgår af samme lovs § 8, stk. 2, at beskæftigelsesministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 98 b i lov om aktiv socialpolitik som affattet ved denne lovs § 1, nr. 105. Bestemmelsen, som handler om digital kommunikation, er aldrig sat i kraft.

Med lovændringen ophæves muligheden for at sætte bestemmelsen i kraft. Baggrunden for ændringen er, at der med vedtagelsen af lov om Digital Post ikke længere er behov for at kunne sætte bestemmelsen i kraft.

Denne lovændring træder i kraft den 1. marts 2025.

5. Præciseringer og fejlrettelser - som følge af dialog med kommunerne - af bestemmelser, som er ændret eller indført med loven om reform af kontanthjælpssystemet m.v.

Lov nr. 1655 af 30. december 2024 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, ophævelse af 225-timersreglen og kontanthjælpsloftet, fritidstillæg til børn, afklaring, rettighedsbaseret tilskud til medicin m.v.) trådte i kraft den 1. januar 2025, men har først virkning fra den 1. juli 2025.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering er efter lovens ikrafttræden blevet opmærksom på en række steder i loven, hvor der er enten fejl i bestemmelsens udformning i forhold til den politiske intention med reglen, eller hvor der er behov for at præcisere bestemmelsen.

Nedenstående ændringer træder i kraft den 1. juli 2025, samtidigt med at loven om reform af kontanthjælpssystemet m.v. får virkning.

Der drejer sig om ændringer i følgende bestemmelser i lov om aktiv socialpolitik:

Med loven ændres *formuegrænsen for ægtefæller* i § 14 fra at hedde »30.000 kr. (2024-niveau)« til at hedde »det dobbelte beløb«. Ændringen vil indebære, at der ikke vil være fastsat en formuegrænse for ægtefælle, men at der alene vil være et beløb for enlige/samlevende, som efter satsregulering fordobles for ægtefæller. Derved fastholdes, at formuegrænsen for ægtefæller altid vil være to gange beløbet for enlige/samlevende. Baggrunden for ændringen er, at formuegrænsen på grund af årlig satsregulering og afrundingsregler ellers ikke vil følges ad.

Endvidere ændres i § 20, stk. 7, om *midlertidigt tilpasningstillæg* således, at retten til tilpasningstillægget også ydes til enlige uddannelsesparate personer, der er fyldt 25 år, og som tidligere har modtaget den højere sats for personer med bestemte psykiske lidelser, og som ved overgangen til nyt kontanthjælpssystem som gruppe går mere end 2.000 kr. ned i ydelse. Beskæftigelsesministeriet har ved udformningen af bestemmelsen ved en fejl ikke fået medtaget denne persongruppe.

Med loven ændres endvidere i § 68, stk. 3, 1. pkt., og § 69 j, stk. 3, 1. pkt., »her i landet« til: »her i riget«, således at *retten til ressourceforløbsydelse med forsørgersats udvides*. Dermed vil der også kunne ydes ressourceforløbsydelse med forsørgersats til ressourceforløbsydelsesmodtagere, der har forsørgelsespligt over for børn, der opholder sig i Grønland eller på Færøerne. Baggrunden for ændringen er, at reglerne for ressourceforløbsydelse stort set følger reglerne for kontanthjælp, og at retten til et børnetillæg med loven om et nyt kontanthjælpssystem blev betinget af, at børnene opholder sig her i riget, hvor det tidligere var et krav, at børnene skulle opholde sig her i landet.

Desuden præciseres § 82 a, stk. 1, nr. 3, om *rettighedsbaseret hjælp til tandpleje* til personer, der modtager revalideringsydelse, ressourceforløbsydelse eller ledighedsydelse, således, at persongruppen, der ikke har forsørgelsespligt over for et barn, er omfattet af retten til hjælp til tandpleje, hvis den ydelse, de modtager, ikke kun er 12.326 kr. (2024-niveau), men også hvis den samlede ydelse er lavere. Der indsættes med loven ordene »eller mindre« efter »12.326 kr. (2024-niveau)«. Beskæftigelsesministeriet har ved udformningen af bestemmelsen ved en fejl ikke fået medtaget denne persongruppe.

Med loven ændres også § 82 b, stk. 3, 2. pkt., om *et barns ret til medicintilskud fra forælders første dag med ret til kontanthjælp*. Det har med den politiske aftale om reform af kontanthjælpssystemet m.v. været intentionen, at et barn af en kontanthjælpsmodtager skulle have ret til hjælp til betalingen af tilskudsberettiget medicin fra den første dag, hvor forælderen er berettiget til kontanthjælp. Det er således en fejl i ordlyden af § 82 b, stk. 3, 2. pkt., at det fremgår, at forælderen også skal have modtaget kontanthjælp i den enkelte måned. Formålet med ændringen er at tydeliggøre, at barnets ret til medicin ikke forudsætter, at forælderen faktisk får udmålt kontanthjælp med mindst 1 kr. i den enkelte måned. Heri ligger, at barnet stadig vil have ret til betalt medicin i en måned, hvor forælderen ikke får udmålt hjælp f.eks. grundet sanktioner eller fradrag for indtægter.

Endvidere ændres fristen i § 86, stk. 8, for borgerens indgivelse af *dokumentation for at have brugt det udbetalte fritidstillæg*. Fristen ændres fra »den 5. i måneden« til »den 20. i måneden«. Beskæftigelsesministeriet har ved udformningen af bestemmelsen ikke været opmærksom på, at en person, der ikke har indsendt dokumentation den 5. i måneden, efter bestemmelsens ordlyd vil være afskåret fra at modtage fritidstillæg i den pågældende måned, såfremt der efter partshøring indsendes dokumentation. Formålet med ændringen er således at sikre, at personer, der modtager fritidstillæg, har tilstrækkelig tid til at indsende dokumentation, efter at de har modtaget påmindelse herom.

Med loven ændres endelig § 109 om *årlig satsregulering*. Ved en fejl var beløbene i § 31, stk. 5 og 6, vedrørende indtægtslofter og indtægtsgrænsen for personer, der deltager i særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, ikke medtaget i afrundingsreglerne i § 109, stk. 4, 2.-4. pkt., i lov nr. 1655 af 30. december 2024 om reform af kontanthjælpssystemet m.v. Med ændringen vil beløb om indkomstfradrag efter § 31, stk. 5 og 6, blive afrundet til nærmeste hele kronebeløb.

Der drejer sig endvidere om følgende ændringer i bestemmelser i andre love:

Med loven foretages korrektioner af henvisninger til forskellige andre bestemmelser i *ligningslovens § 7, stk. 9*, og i *lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne § 2, 2. pkt., og § 5, stk. 3*. Der er alene tale konse-

kvensændringer, som blev overset i forbindelse med Folketingets behandling af lovforslaget om et nyt kontanthjælpssystem, jf. lov nr. 1655 af 30. december 2024 om reform af kontanthjælpssystemet m.v.

6. Lovtekniske konsekvensrettelser i lov om aktiv socialpolitik som følge af lovforslag, som er vedtaget efter lov nr. 1655 af 30. december 2024 om reform af kontanthjælpssystemet m.v.

Med loven nyaffattes § 13, stk. 9, i lov om aktiv socialpolitik om *fritagelse for rådighedspligten ved ret til fravær ved graviditet, barsel, adoption og sorgorlov efter barselsloven*. Bestemmelsen er senest ændret med virkning fra den 1. januar 2025 ved vedtagelsen af lov nr. 1687 af 30. december 2024 om ændring af børneloven, adoptionsloven, forældreansvarsloven og forskellige andre love (Familiedannelse ved surrogataftaler, medfar som retlig forælder, forenkling af familiedannelse ved voksenadoption m.v.), hvorved forældre, der har fået fastslået deres forældreskab efter børneloven på grundlag af en surrogataftale, er sikret en selvstændig ret til fravær, når de efter barselsloven ville have haft ret til fravær med barselsdagpenge i samme omfang som andre retlige forældre.

Ved lov nr. 1655 af 30. december 2024 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, ophævelse af 225-timersreglen og kontanthjælpsloftet, fritidstillæg til børn, afklaring, rettighedsbaseret tilskud til medicin m.v.) har Folketinget ligeledes vedtaget en ændring af § 13, stk. 9, i lov om aktiv socialpolitik, som er trådt i kraft den 1. januar 2025. Denne ændring har dog først virkning fra den 1. juli 2025.

For at fastholde virkningen af vedtagelsen af lov nr. 1687 af 30. december 2024 om ændring af børneloven, adoptionsloven, forældreansvarsloven og forskellige andre love (Familiedannelse ved surrogataftaler, medfar som retlig forælder, forenkling af familiedannelse ved voksenadoption m.v.) fra og med den 1. juli 2025 ændres § 13, stk. 9, i lov om aktiv socialpolitik, således at de tiltænkte forældre, der har fået fastslået deres forældreskab efter børneloven på grundlag af en surrogataftale, med de nye regler om barsel fortsat er sikret en selvstændig ret til fravær. Der er tale om en lovteknisk konsekvensændring.

Denne ændring træder i kraft den 1. juli 2025, samtidigt med at loven om reform af kontanthjælpssystemet m.v. får virkning.

Med loven ændres endvidere § 13, stk. 14, i lov om aktiv socialpolitik således, at *beskæftigelsesministeren bemyndiges til - uden at skulle forhandle med Beskæftigelsesrådet - at fastsætte nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-8*, herunder regler om, hvornår kommunen skal kræve frigørelsesattest, hvis ansøgeren eller ægtefællen har deltidsarbejde. Formålet med ændringen er at sikre, at ændringen af bestemmelsen som affattet ved § 6, nr. 1, i lov nr. 1656 af 30. december 2024 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om arbejdsmiljø og forskellige andre love (Tilpasning af rådsstruktur på beskæftigelses- og arbejdsmiljøområdet, nedlæggelse af Helbredsoplysningsrådet og Jobservice Danmark og afskaffelse af de beskæftigelsespolitiske mål m.v.), som forventes at blive sat i kraft den 1. marts 2025, gennemføres. Der er tale om en lovteknisk konsekvensændring.

Denne ændring træder i kraft den 1. marts 2025, når § 6, nr. 1, i lov nr. 1656 af 30. december 2024 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om arbejdsmiljø og forskellige andre love, forventes at blive sat i kraft.

Med loven ændres endelig henvisningen i § 86, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik om *udbetaling af fritidstillæg, når begge forældre har ret til udbetaling*, således, at der henvises til feltet i CPR, der hedder »mor/far/medfar« i stedet for feltet, der hedder »mor/far«. Ændringen er en tilpasning som følge af den ændring af CPR-loven, som følger af lov nr. 1687 af 30. december 2024 om ændring af børneloven, adoptionsloven, forældreansvarsloven og forskellige andre love (Familiedannelse ved surrogataftaler,

medfar som retlig forælder, forenkling af familiedannelse ved voksenadoption m.v.). Der er tale om en lovteknisk konsekvensændring.

Denne ændring træder i kraft den 1. juli 2025, samtidigt med at loven om reform af kontanthjælpssystemet m.v. får virkning.

7. Andre ændringer

Med loven rettes en *fejlhenvisning* i § 85, stk. 4, 1. pkt., i lov om aktiv socialpolitik til § 9 i retssikkerhedsloven. Der skal rettelig henvises til § 9, stk. 7, og ikke til § 9, stk. 8.

Denne ændring træder i kraft den 1. marts 2025.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, den 25. februar 2025

TINA HOLGAARD MADSEN